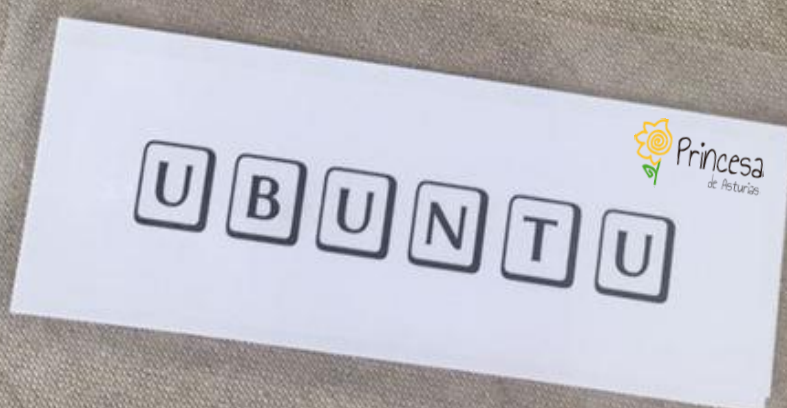
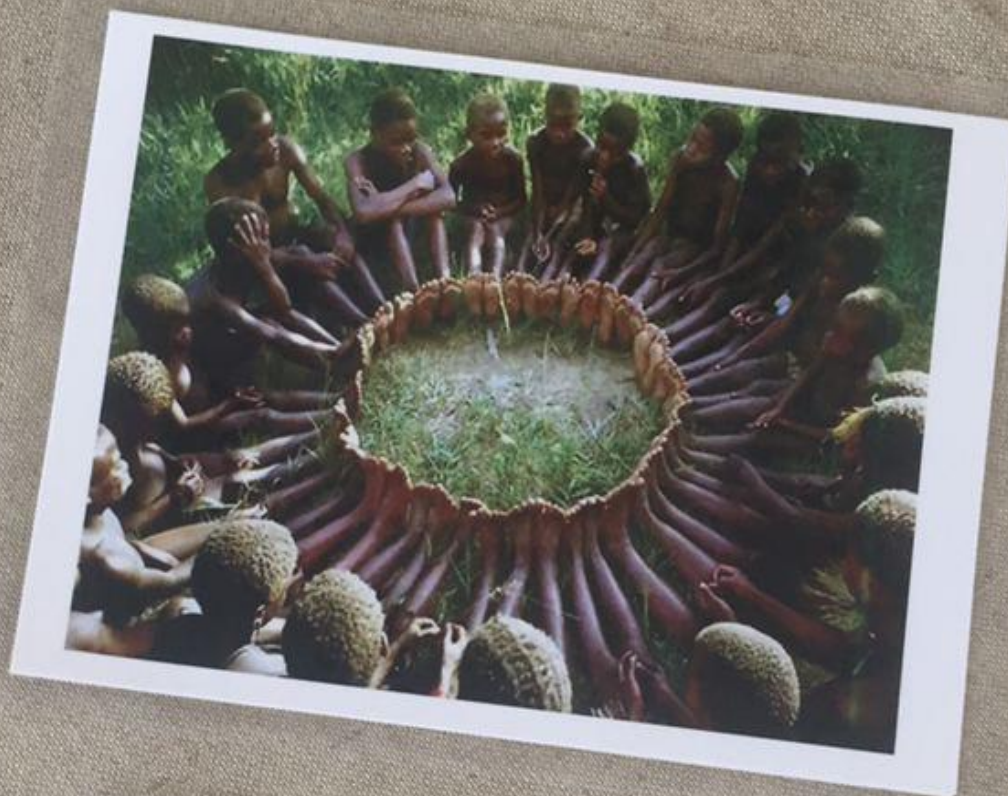

UBUNTU: JO SÓC PERQUÈ NOSALTRES SOM.

Cap a un projecte d'escola coeducativa, afectivo-sexual integral.

CEIP Princesa de Asturias

Coordinadora: Maria Dolores Coves Agulló.

Modalitat: PIIE GLOBAL.

2021-2023

JUSTIFICACIÓ

El projecte “UBUNTU: Jo sóc perquè nosaltres som. Un projecte d’escola coeducativa afectivo-sexual-integral” sorgeix al CEIP Princesa de Asturias amb un interès continu de millorar com a centre educatiu que posa la mirada en afavorir el desenvolupament integral dels infants (físic, social, emocional, cognitiu....). Un claustre implicat en l’elaboració i desenvolupament de projectes amb els que volem enfortir la nostra tasca docent.

En aquests moments després d’avaluar, analitzar i reflexionar sobre el desenvolupament de la nostra tasca al voltant de les relacions, de les diferents situacions que ens plantegem i dels conflictes, entre d’altres, que es donen al nostre centre, trobem necessari **construir-nos i enfortir-nos com a centre COEDUCATIU, INCLUSIU i PROMOTOR DE LES RELACIONS RESPECTUOSES**, als espais interiors i als espais exteriors de l’escola.

Un projecte que té en compte i treballa emmarcat en l’agenda 2030, que afavoreix la consecució dels següents **Objectius de Desenvolupament Sostenible.ODS**:

3. Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones de totes les edats.
4. Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d’aprenentatge durant tota la vida.
5. Aconseguir la igualtat entre els gèneres i empoderar a totes les dones i xiquetes.
16. Promoure societats justes, pacífiques i inclusives.

Volem un **projecte global amb la coeducació com a eix vertebrador que travesse totes les vessants: cognitiva, social, física i emocional**, fonamentals per al desenvolupament holístic com a éssers.

Partint d’allò, les emocions són la més humana expressió de l’ésser humà i, com tal, reflecteix tots els significats que adopta la persona al llarg de la seua vida. No podem negar que el fet de néixer home o dona, impacta en l’educació emocional que rebem des de que som infants, aquest procés d’aprenentatge emocional es realitza per a moltes persones a través de la negació de l’altre diferent, dona i home, xiqueta o xiquet, aïllant a les persones en funció del seu sexe biològic, posant traves a la comunicació i al desenvolupament de les relacions saludables entre les persones de diferents sexes. Així que, encara que les emocions són universals als éssers humans, la seua forma i experiència se’ns pot presentar sexuada. És per això que hem de sensibilitzar per a la creació de la igualtat de gènere des d’allò més humà que hi ha en cada persona.

L’art ens obri una porta a l’exploració de l’altre i d’un mateix. Una exploració des d’un punt de vista coeducatiu, buscant aproximar-nos a nosaltres mateixos i a l’altre, quant a ésser sexuat diferent, però **igual com a persona**. Comprendre la singularitat, apreciar-la i expressar-la és el primer pas per arribar a una cultura coeducativa i respectuosa.

Mitjançant el **joc** amb l’art podem connectar lliurement amb el que som sense normes de gènere. La capacitat creativa universal ens apropa a les persones, llevant tota la càrrega de l’experiència de ser diferent. La diversitat, en aquest àmbit es un atribut desitjable, una expressió de salut i creixement lliure.

Doncs, ens plantegem la següent pregunta necessària cap al nostre projecte:

I si la nostra millor contribució a la vertadera expressió del SER autèntic és simplement crear les condicions perquè juguen, pinten, s'expressen sense ser jutjats i condicionats contínuament per la nostra ment adulta i racional?

Com a centre amb la nostra mirada posada en el respecte cap a la infància i els seus processos, trobem de vital importància enfortir les relacions entre els diferents gèneres, en tots els espais i moments del dia, tant dins com fora. Els espais són el medi físic on tenen lloc les relacions socials; en aquests espais es desenvolupen les relacions que construeixen als infants física i socialment, pel que el seu disseny condiciona les maneres que tenim de viure i convida.

La novetat del nostre projecte d'innovació està focalitzada en trobar l'arrel dels problemes d'aprenentatge per aconseguir una vertadera inclusió de tots els infants en els diferents espais i moments de la jornada.

Segons Coral Elizondo (2017, *Educación inclusiva. Un paradigma transformador. Pedagogía de la inclusión*) "no són les persones les que tenen discapacitats, sinó els contextos els que són discapacitats". Per això, hem de repensar el procés cap a la inclusió i canviar el focus d'atenció.

Tradicionalment, les actuacions sempre s'han dirigit cap als xiquets i xiquetes i les seues possibilitats, però ha arribat el moment de fer una ullada cap a les barreres que dificulten el seu aprenentatge, canviant de paradigma.

La configuració d'un espai ha de dependre de les necessitats que volem satisfer. Al nostre centre considerem que l'ambient és un agent educador més. Tenint per tant, molta cura en la conformació dels ambients interiors del centre així com en els espais exteriors.

L'escola ha treballat intensament per oferir ambients d'aprenentatge tant dins com fora. I tot i que les relacions i l'aprenentatge van millorant dia a dia, ara tenim la necessitat d'elaborar el **Projecte de Coeducació Afectivo-Sexual Integral que suposarà un GRAN CANVI**.

L'anàlisi, la reflexió del nostre dia a dia, la realització d'una descripció i argumentació de les diferents activitats a desenvolupar, tant en els ambients interiors com en l'ambient exterior, seran el punt de partida del nostre projecte.

És per tant, vital i necessari fer un canvi **profund dels espais i de les activitats que oferim**, que no estiguin sesgades pel gènere, propiciant que es senten lliures per desenvolupar qualsevol activitat lliurement sense judicis, sense inhibicions ni comparacions, i que desenvolupen el potencial psicomotor dels infants mitjançant experiències sensorials i de moviment que ajuden a desenvolupar el seu cervell i el seu sistema nerviós.

A més a més, ara, estem vivint una època marcada per la pandèmia del **COVID-19**, que ens ha envaït de cop i volta i en la que la infància ha sigut la gran oblidada.

És constatable que hui en dia existeix:

- Una reducció dels espais on els menors poden moure's de manera lliure i en consonància amb les seues necessitats.
- Un canvi en els jocs i en les activitats extraescolars que afiancen les desigualtats de gènere.
- Un estil de vida en habitatges majoritàriament reduïts, on la major part del temps les activitats que realitza són sedentàries.

- Un abús de les noves tecnologies per part dels adults que donem exemple a imitar pels més petits, i que, en els jocs informàtics, marca clarament els estereotips masculí i femení.
- Una situació viscuda d'un confinament molt llarg i dur que ha marcat un abans i un després en les maneres de relacionar-nos. Un temps molt llarg on els infants no han pogut jugar als parcs i on no s'han respectat les necessitats físiques ni emocionals de les xiquetes i dels xiquets.
- Una societat que marca uns estereotips i rols propis de dones i hòmens i l'assumpció binària dels gèneres, com si soles existeixen el masculí i el femení. La pandèmia del sexisme és també una realitat, que de manera inconscient es reproduïx a la societat.

L'estudi de la Universitat Pública de Navarra i Navarrabiomed, publicat en *'International Journal of Environmental Research and Public Health'*, han constatat que *"L'impacte del confinament hogareño derivat de la Covid-19 va fer que els xiquets i les xiquetes augmentaren les conductes antisocials, d'ansietat i fins i tot les relacionades amb depressió"*.

Per als xiquets i per a les xiquetes, conèixer els seus límits i els de les altres persones, conèixer la seua imatge i percepció corporal, interactuar, desenvolupar les seues etapes motrius, descobrir sensacions, textures, inventar-se jocs i reptes al parc és fonamental per al seu aprenentatge. Segons els autors "les nostres troballes proporcionen evidències de l'efecte negatiu del confinament sobre la quantitat d'activitat física, el comportament sedentari, la qualitat de la son i l'autoregulació". Tres factors molt importants en el desenvolupament neurològic.

No hem d'oblidar que les recomanacions mínimes d'activitat física establertes per la OMS en xiquets i XIQUETES són de 180 minuts al dia, 60 dels quals han de ser d'intensitat moderada o vigorosa.

Mitjançant el joc aprenem, anem explorant el món que habitem. Però **tradicional i culturalment** molts jocs i activitats de moviment estan diferenciats per a les nenes i per als nens, sovint plantegen reptes d'aprenentatge i exploració molt diferents: l'exploració dels límits físics per a ells i l'exploració de les relacions humanes per a elles.

Córrer, saltar, perseguir, lluitar, s'han considerat elements del joc masculí, amb els seus implícits, guanyar, competir, perdre, acceptar.

Comprendre, vincular, tenir cura, han sigut i són elements dels jocs de les nenes, amb els seus implícits, imaginar normes, anticipar, negociar, sotmetre.

La transgressió d'aquests espais provoca dificultats tant en els nens com en les nenes. La deambulació és també diferent, sent en els jocs dels nens més comú l'ús d'un espai ampli i de les nenes l'ús d'un espai reduït. Tot allò són algunes característiques que des de l'escola volem transformar.

Per tot allò és necessari que l'escola sigui construïda com un espai transformador que ajude a dissoldre els prejudicis i no a consolidar-los, un lloc que fomenti el moviment i l'expressió artística com a manera d'expressió i de vida garantint la igualtat mitjançant la coeducació i la inclusió.

OBJECTIUS

Els [objectius generals](#) d'aquest projecte d'innovació i d'investigació són els següents:

- 1.- Elaborar una base comuna que envolte tota actuació al centre documentada coeducativa, afectivo-sexual i integradora que faça d'eix vertebrador del nostre projecte educatiu de centre,
- 2.- Fonamentar i documentar la nostra mirada en el dia a dia amb la introducció de les modificacions pertinents respecte a activitats, espais i materials.
- 3.- Treballar des de totes les vessants que conformen la construcció d'éssers humans: (cognitiva, motriu, social i emocional).

Assenyalem els [objectius específics](#) que pretenem aconseguir::

1. Formar tot l'equip, incloent a monitors i monitores de menjador, al voltant del desenvolupament psicosexual, en diferents moments evolutius, per ampliar la mirada sobre el sexe i el gènere
2. Elaborar el nostre Projecte de Coeducació Afectiva Sexual Integral amb la metodologia adaptada a la realitat específica i al dia a dia de l'escola.
3. Detectar per part de l'equip, incloent a monitors i monitores de menjador, analitzar, reflexionar i orientar les intervencions i accions, dins i fora, per tal d'establir un protocol de detecció precoç de dificultats funcionals, i de situacions de discriminació pel gènere.
4. Treballar de manera transversal, en totes les matèries, espais i moments, la discriminació de gènere. Incloent el principi de la coeducació en el Projecte educatiu de Centre.
5. Realitzar accions multidisciplinars per compensar les diferències de gènere.
6. Conèixer el funcionament del cervell infantil i els requisits funcionals que els infants han de posseir en cada edat per a afrontar amb èxit l'aprenentatge.
7. Elaborar les fites del desenvolupament psicomotor segons les diferents edats, dissenyant la detecció de casos en risc que poden presentar dificultats d'adaptació o aprenentatge per immaduresa en el seu desenvolupament psicomotriu.
8. Millorar els espais i materials de l'escola per posar en pràctica activitats que ajuden als xiquets i xiquetes en el desenvolupament físic, cognitiu, social i emocional.
9. Desenvolupar activitats que puguin considerar-se preventives de possibles dificultats en l'aprenentatge (basats en la piràmide del desenvolupament psicomotor), que inclourem al Projecte de Coeducació Afectiva Sexual Integral.
10. Dissenyar i complementar espais amb la participació de tota la comunitat educativa que equilibren les relacions i desenvolupen les capacitats psicomotrius de l'alumnat, afavorint i generant tipus de jocs coeducatius.
11. Sensibilitzar a les famílies, perquè sàpiguen la importància d'acompanyar el desenvolupament sexual, de gènere, les emocions i les relacions en la infància mitjançant la formació corresponent.

12. Conscienciar a tota la Comunitat Educativa (professorat, alumnat i famílies), sobre la rellevància del desenvolupament psicomotor de les xiquetes i dels xiquets com a base de la resta d'aprenentatges .
13. Conscienciar a tota la comunitat educativa de l'impacte que té en els infants les desigualtats entre xics i xiques i les diferències de gènere.
14. Analitzar els materials que tenim a l'escola, preveure en els que anem a comprar, per evitar que siguin estereotipats o sexistes.
15. Modificar diferents espais i zones del pati, per afavorir jocs, activitats, agrupacions...enriquidores que generen relacions igualitàries.
16. Prevenir la violència de gènere, transmetent el respecte cap a qualsevol persona, fomentant activitats de cura, afecte, intimitat emocional...
17. Planificar reunions i tutories per tal d'acompanyar a les famílies i informar-les de les nostres actuacions recollides en el Projecte de Coeducació Afectiva Sexual Integral del centre.
18. Fomentar la coeducació emocional per a la igualtat de gènere.
19. Utilitzar el joc creatiu com ferramenta transformadora.
20. Connectar i explorar les emocions pròpies i les dels demés
21. Desaprendre i qüestionar estereotips
22. Incorporar una nova mirada respectuosa.

Per tant, des de l'escola és de vital importància per al desenvolupament dels xiquets i xiquetes donar oportunitats, possibilitats, activitats, que proposen un canvi de mirada per cobrir les necessitats de moviment d'expressió a través dels diferents llenguatges, del moviment i les diverses maneres de fer dels infants i completar així amb experiències les seues vides.

MARC TEÓRIC

El Projecte que presentem està sustentat en les següents referències científiques i investigacions, que explicitem a continuació en diferents àmbits: cognitiu, motriu i emocional-social.

ÀMBIT COGNITIU:

La teoria de [Piaget](#) afirma que la intel·ligència es construeix a partir de l'activitat motriu dels xiquets i xiquetes. En els primers anys de vida, fins als set anys aproximadament, l'educació del xiquet i de la xiqueta és psicomotriu. Tot, el coneixement i l'aprenentatge, se centra en l'acció del infants sobre el medi, els altres i les experiències, a través de la seua acció i moviment.

Pel que fa a la relació entre cos, moviment, cervell, aprenentatge...*"la ment coneix el món exterior a través del cervell, però és igualment cert que el cervell solament pot ser informat a través del cos"* [Antonio Damasio](#).

El cos no és senzillament un instrument de comunicació bidireccional per al cervell, sinó que exerceix un paper fonamental en els processos cognitius. Com descriu l'investigador [Manuel González Bedia](#), *"totes les activacions cerebrals tenen sentit si mouen un cos. La nostra ment és com és, les nostres capacitats són com són, perquè tenim cos, el cos constitueix la nostra ment"*.

Els sistemes sensorials i motors que dirigeixen el cos estan arrelats en els processos cognitius que ens permeten aprendre.

Sobre les repercussions que té el desenvolupament motor en l'aprenentatge, [Jesús Guillen](#) ens comenta “*existeixen diverses evidències empíriques que suggereixen una associació entre els processos motors i cognitius en el desenvolupament i aprenentatge primerenc*”. Estudis amb neuroimàgens mostren que tasques que activen el còrtex prefrontal, també activen regions bàsiques per al processament motor, especialment el cerebel. *La funció d'aquesta estructura de la part posterior del tronc de l'encèfal pareix que va més enllà de la coordinació dels moviments i l'aprenentatge motor* ([Wagner et al., 2017](#)). Xiquets i xiquetes amb dificultats d'aprenentatge - associades al TDAH o a la dislexia, per exemple- sovint manifesten dèficits motors. Doncs bé, *pareix que tant les funcions executives del cervell com les habilitats motrius fines prediuen un millor aprenentatge* ([Cameron et. al., 2012](#)).

ÀMBIT MOTRIU

Segons Adriana García, la psicomotricitat és una neurociència que transforma el pensament harmònic motor.

“Sent l'educació psicomotriu el punt de partida per al procés d'aprenentatge dels xiquets i les xiquetes, el propòsit principal de l'educació psicomotriu no es limita al coneixement dels xiquets i de les xiquetes sobre la seua visió que tenen del seu propi cos, sinó més aviat al descobriment de tot un sistema corporal, com a formació d'una unitat organitzada i un instrument de relació amb la realitat”. [Rossi \(2012\)](#).

Degut a la importància que té la psicomotricitat en el [desenvolupament global](#) dels infants, considerem necessari incloure dins de les programacions didàctiques una recopilació de mesures a realitzar diàriament en els diferents espais i moments del centre educatiu.

El desenvolupament motriu ocupa un lloc destacat en l'educació ja que existeix una gran interdependència entre el desenvolupament motor, l'afectiu i el cognitiu. Doncs, un infant que presenta un adequat desenvolupament psicomotor difícilment tindrà dificultats en l'escriptura, en la lectura, en la grafia, en la distinció de les lletres, en l'ordre de les síl·labes, en el pensament abstracte i l'anàlisi gramatical, lògica, entre altres aprenentatges.

La mestra o el mestre, té com base per al seu treball, entendre que el xiquet i la xiqueta interfereix amb el medi ambient mitjançant el [moviment](#); per tant, és important conèixer i comprendre el desenvolupament sensorio-motor i les seues etapes, perquè li permeten proposar activitats coherents i justificades en la creació de programes i currículum. AHMAD, Antonette (2016).

En l'aplicació de cadascun dels enfocaments psicomotors (funcionals, educatius, reeducatius, terapèutics i relacionals), és important entendre, com deia [Berruezo \(2004\)](#), que som un cos i eixe cos té una sèrie de dimensions que hem de ser capaços de posar en funcionament. El nostre cos és la nostra ferramenta i a la vegada, un instrument especialitzat, que alberga els nostres pensaments, sentiments i accions.

ÀMBIT EMOCIONAL I SOCIAL

Un altre dels principis bàsics de la nostra escola és **acompanyar emocionalment** als infants. Validem, escoltem i posem paraules als seus sentiments i emocions, ajudem a identificar i gestionar tot allò que senten sense judici, amb una mirada **respectuosa i coeducativa**. Durant el procés que cada ésser humà va desenvolupant a nivell emocional es donen diferents relacions socials, que també resulta interessant **acompanyar d'a prop**, per afavorir que aquestes també siguin respectuoses. És important possibilitar un coneixement de sí mateix, respectant-nos a nosaltres, ja que és l'única manera de poder respectar als altres.

Al llarg de l'escolaritat els infants passen per diferents períodes, mitjançant els quals experimenten molts canvis a tots els nivells; i els adults que els acompanyem som els responsables de que les vivències que tinguin siguin el més respectuoses i coeducatives possibles. Hem d'ajudar-los a que connecten amb el seu ser, afavorir el començament d'obertura de consciència cap ells mateixos i cap a allò que els envolta. És una oportunitat per oferir espais on puguin començar a teixir, donant el primers passos, cap unes relacions equilibrades i harmòniques amb els seus companys i les seues companyes de viatge durant aquesta etapa, establint relacions amb vincles per a tota la vida.

En aquest procés es produeix una xarxa de connexions, infinitat d'aprenentatges i coneixements molt valuosos per a la vida, els quals es van coent a foc lent, amb una consciència de cura, respecte i amor que compartim durant prou de temps. Tot allò és l'inici per anar comprenent el **lloc de l'ésser humà** en relació amb si mateix, amb els altres, amb l'entorn, els espais, l'energia...amb una actitud de **respecte i cura**.

Com a neurobiòleg, **Antonio Damasio** en la seua perspectiva sobre el paper de les emocions en la supervivència humana afegeix i coincideix amb **Maturana** en que *les poblacions que cooperen, sobreviuen*. Damasio considera que el nostre cervell està construït per a la cooperació amb els altres.

EN DEFINITIVA, en els primers anys de vida la part cognitiva, motriu, social i emocional juga un paper fonamental en el desenvolupament de l'infant, ja que influeix directament sobre un desenvolupament integral i saludable:

- A nivell cognitiu, permet millorar en memòria, atenció i concentració.
- A nivell motriu, permet dominar el seu moviment corporal.
- A nivell social i emocional, permet conèixer i afrontar les seues pors, límits, seguretat, confiança, ..., així com relacionar-se amb els altres.

Per aquesta raó anem a fer aquest GRAN CANVI en el nostre centre, perquè després d'algunes formacions recents, de totes les evidències científiques que hem trobat i el rigor del que doten al nostre projecte, considerem imprescindible transformar els espais, l'organització temporal, els tipus de materials, les activitats i educar la mirada de l'adult que l'acompanya amb la finalitat de convertir-nos en una escola inclusiva, coeducativa amb una gran base socio-afectiva integral.

Com a mestres responsables de l'acompanyament en els processos d'ensenyament-aprenentatge que es donen en el nostre alumnat, hem d'anticipar-nos a qualsevol possible dificultat, coneixent i comprenent el [desenvolupament motriu, cognitiu, social i afectiu](#), que es dona en cada etapa. D'aquesta manera serem capaços de plantejar activitats coherents i justificades per afavorir que aquest procés siga qualitatiu, assegurant un creixement saludable i coeducatiu a tots els nivells.

És important identificar el problema-arrel per a poder conèixer les causes de la problemàtica o la millora que es desitja aconseguir amb aquest projecte d'innovació. Si no coneixem les causes d'un problema o dificultat, mai podrem solucionar-ho. A més a més, hi ha dificultats que poden ser causades per diversos motius.

Com també hem anotat abans, sabem que una de les claus està en [transformar els espais](#), a on trobem aquestes barreres i així fer-les desaparèixer el més prompte possible i de manera primerenca, ajudant i acompanyant les necessitats reals que requereix l'alumnat i que el seu aprenentatge es fonamente i pugua sustentar futurs aprenentatges de manera més sòlida i segura.

Si ho expliquem d'una altra manera, a través de totes les actuacions a realitzar en aquest projecte, l'equip del centre podrà identificar les característiques de cada xiqueta i xiquet amb una determinada barrera o problema-arrel. A partir de la identificació d'eixos símptomes és molt més senzill identificar l'arrel de les dificultats en el seu aprenentatge i, en conseqüència, sabrem com actuar.

CONCRECIÓ DE LA METODOLOGÍA

La nostra metodologia està centrada en la realització de diferents tipus d'activitats per oferir diversitat en els aprenentatges que es produeixen, per enriquir qualsevol moment de la jornada escolar. Ho fem mitjançant:

- propostes d'aprenentatge i treball autònom,
- moment d'ambients internivell on poden circular lliurement, és un moment de cada dia on s'integra el moment de "pati",
- processos d'aprenentatge, projectes d'investigació que afavoreixen la cooperació i la coeducació,
- i tallers...

Per aquestes activitats tenim en compte i utilitzem tant els espais interiors (ambients de treball: aules, i espais comuns: hall, corredors) com els espais exteriors. Considerem molt important aquesta apreciació ja que volem que tota [l'escola siga envaïda per la coeducació](#), la igualtat, el respecte a tots els gèneres, que tots i cadascun dels espais de l'escola estiguin envoltats per un clima de respecte cap a cada persona que la habitem.

Volem convertir les aules del nostre centre i els patis en ambients d'aprenentatge, en espais respectuosos amb els ritmes i estils d'aprenentatge, que ens ajuden a treballar la creativitat, a establir relacions socials diverses, tant amb els iguals, com amb alumnat de diferents edats i

adults, espais que donen lloc al moviment, **som éssers emocionals, intel·ligents, creats per al moviment**, i està més que demostrat que sense emoció no hi aprenentatge.

Com a mestres implicats i amb un compromís amb la infància, apostem per un canvi a nivell espacial, temporal, material, organitzatiu, de recursos en general, perquè aquest canvi revertisca en el nostre alumnat en una qualitat màxima del seu procés d'ensenyament-aprenentatge i dels aprenentatges necessaris per a la vida.

El **desenvolupament psicomotor i artístic (neuro-sensorio-motor)** sempre ha estat present i ha tingut un pes important en la nostra programació, sobretot, en l'etapa d'infantil. Ara volem fer-ho extensiu i donar-li la mateixa importància i cabuda al llarg de la jornada en tota la primària, programant de manera rigorosa activitats en diferents moments. Sabem que es tracta d'un procés continu on els infants van adquirint habilitats sensorials i motrius gradualment que afavoreixen la maduració del seu cervell, ja que aprenent a utilitzar el seu cos, anirà madurant el seu sistema nerviós i el desenvolupament progressiu del seu cervell.

Una de les disciplines que ens obre una porta a l'exploració de l'altre i de si mateix, es **l'artteràpia** (com a Educació creadora). Farem tallers programats i activitats de treball autònom des d'un punt de vista coeducatiu, buscant aproximar-nos a un mateix i a l'altre, comprendre la seva singularitat, apreciar-la i expressar-la.

Un dels recursos més primerencs per diferenciar els sexes i la raça és el color. El rosa per a les nenes i el blau per als nens o pintar la pell amb un llapis de color carn. Els colors són innocents, però els atributs i significats que li donem a aquests colors són convencions socials que poden convertir-se en elements de desigualtat i discriminació. Explorarem el significat d'aquests colors i descodificarem el seu aspecte normatiu.

El joc amb l'art ens permet connectar lliurement amb el que realment som sense normes de gènere. La capacitat creativa universal ens acosta entre els éssers humans, despullant de tota càrrega de normativitat l'experiència de ser diferent.

Per totes aquestes evidències i basant-nos en que els infants aprenen manipulant, experimentant, observant, veient, tocant, fent... hem d'oferir estímuls sensorials per facilitar l'apropament als continguts que necessiten assolir pel seu aprenentatge.

Considerem molt important tenir en compte les necessitats reals dels infants, intentant donar resposta segons les etapes i necessitats concretes de cada ésser humà.

Per una banda, una de les coses que volem aconseguir amb aquest projecte, es que els nostres espais estiguin preparats i pensats per afavorir el moviment, l'autonomia, les relacions diverses i el desenvolupament de totes les intel·ligències. Per aquesta raó ens hem plantejat uns objectius concrets per treballar de manera prèvia i específica certs moviments que ajudaran a exercitar diverses zones del cervell implicades en l'aprenentatge de continguts bàsics, els quals no es poden integrar o dominar sense aquest treball previ del cos.

Per altra banda, també és necessari educar el canvi de mirada en els adults pel que fa a l'observació i pràctica psicomotriu:

Analitzant les activitats a realitzar, observant de manera directa i continua la pràctica, avaluant directament diferents aspectes durant l'execució, tenint en compte les destreses i habilitats dels infants en cada etapa i les demandes de les activitats proposades, oferint diverses oportunitats per acompanyar el seu creixement, per avançar, per desenvolupar-se..., treballar l'equilibri dinàmic, amb diferents alçades, augmentant el grau de dificultat, coordinació global, ritmes i

seqüències, planificació i anticipació, respectar les inseguretats i les pors, afavorint l'autoregulació, consciència corporal, esquema corporal, praxis-ideació, propiocepció.

Com hem citat anteriorment, a banda de la part psicomotriu també anem a donar cabuda en la programació a diferents **activitats sensorials**, amb una atenció i observació directa per tal d'anticipar-nos, detectar o intervindre en possibles dificultats d'aprenentatge, tant a nivell motriu com a nivell sensorial, ja que aquest tipus d'activitats ens donaran informació corporal, postural, visual, de lateralitat, equilibri, predominances... tota aquesta informació és molt valuosa per acompanyar a qualsevol infant, partint del seu moment evolutiu, respectant-lo per suposat, i ajudant-lo a la seua evolució i maduració en el seu procés d'aprenentatge.

Observarem i incidirem en la resposta tàctil, la tolerància a la textura, com és la seua coordinació bimanual, com és la seua manipulació, dissociació dels dits, si exerceix molta força o mostra debilitat, la Propiocepció, control sensorial de l'agarre per una correcta resposta motora i discriminació amb els dits.

És el seu propi cos el canal més fàcil per l'adquisició del coneixement; i també de la complexitat de les seues funcions, aprenentatges, dominis i les corresponents habilitats i destreses, així com la consolidació d'actituds positives cap a la pròpia realitat corporal i els hàbits de cura, prevenció, respecte al seu cos i al dels altres, etc.

Com a equip que treballem en una mateixa direcció, ens hem plantejat i qüestionat moltes coses respecte a l'acompanyament coeducatiu en el nostre centre. Posarem consciència en:

- Realitzar una avaluació inicial per poder fer un diagnòstic exhaustiu de la situació.
- Parar atenció a les converses que sorgeixen relacionades amb temes de gènere, per acompanyar el desenvolupament de l'escolta, el diàleg.
- Observar els jocs que es donen de manera habitual, tant en els moments d'aula, com en els moments més oberts, amb una presència i escolta activa.

L'anàlisi del pati ens permetrà observar i recopilar el tipus d'activitats que l'alumnat tria en aquestos espais: Jocs centrals o perifèrics, jocs que requereixen habilitats motrius i jocs més simbòlics o de rols; Jocs jerarquizats o més neutres quant a jerarquies, jocs amb objectes (pilotes, cordes, trompes, etc.) que desenvolupen l'escolta i el diàleg; Jocs cooperatius i jocs individuals, jocs que transcendiran el temps lectiu al centre (campionats, competicions, etc.) o que només s'observaran en la jornada lectiva.

Atés que cada centre parteix d'un punt i presenta una idiosincràsia particular, és absolutament recomanable analitzar l'estat inicial de la situació al pati amb un diagnòstic.

Ens podem trobar dins d'un mateix centre, persones que perceben la realitat del pati absolutament de forma distinta i és ací on cobra especial rellevància extraure dades objectives de la situació. Per tant, farem aquests anàlisi de manera conjunta, implicant a tota la comunitat educativa: Alumnat, famílies, mestres, ajuntament...

Amb aquesta transformació que volem fer, dotarem de significat moltes de les activitats que ja fèiem, entenent que per a un creixement saludable, coeducatiu, respectuós, integral i global, necessitem prestar atenció a tots els àmbits de la persona.

COEDUCACIÓ PSICOAFECTIVA SEXUAL (Lorena di Maio)	
CRONOGRAMA	<p>SESSIONS PER AL CLAUSTR (3 Sessions de 3 hores)</p> <p>1ª Sessió: Sexualitat i processos evolutius, conductes saludables, sexualitat en el vincle educatiu.</p> <p>2ª Sessió: Identitats de gènere, expressions de gènere, orientacions del desig sexual. Acompanyament des de l'escola a l'alumnat i les famílies. Vincles respectuosos des d'una perspectiva de Drets Humans, gènere, diversitat e i infància.</p> <p>3ª Sessió: Abús sexual infantil i altres formes de violència a l'infància i adolescència.</p>
	<p>SESSIONS PER A LES FAMÍLIES (2 Sessions en total 3 hores)</p> <p>Exposició de les bases del projecte i taller acompanyament en el desenvolupament de la sexualitat i la igualtat (coeducació).</p>
	<p>SESSIONS PER A LES MONITORES I MONITORS DEL MENJADOR (2 Sessions de 2 hores)</p> <p>Exposició de les bases del projecte i taller acompanyament en el desenvolupament de la sexualitat i la igualtat (coeducació).</p>
	<p>ASSESSORAMENT PER DESENVOLUPAR EL PROJECTE (6 sessions de 2 hores)</p> <p>1ª Sessió: Presentació metodologia. 2ª Sessió: Taller de diagnòs. 3ª Sessió: Marc legal i elaboració estratègies 4ª Sessió: Elaboració d'estratègies. 5ª Sessió: Revisió i ajust del projecte. 6ª Sessió: modificació i tancament del projecte.</p>
PSICOMOTRICITAT FUNCIONAL (Saúl López)	
CRONOGRAMA	<p>ASSESSORAMENT PER AL CLAUSTR (6 Sessions de 2 hores)</p> <p>1ª Sessió: arreplega d'informació fites de maduresa. 2ª Sessió: redacció i seqüenciació de les fites de maduració. 3ª Sessió: reflexió d'activitats per al desenvolupament de les fites. 4ª Sessió: redacció d'activitats i aplicació en les programacions. 5ª Sessió: seqüenciació de les activitats. 6ª Sessió: anàlisi, reformulació i avaluació de les activitats.</p>
	<p>Sessions d'observació a l'alumnat (6 sessions de 4 hores)</p> <p>1ª Sessió: observació d'activitats psicomotrius. 2ª Sessió: Observació d'activitats psicomotrius. 3ª Sessió: Observació d'activitats sensorials 4ª Sessió: Observació d'activitats sensorials. 5ª Sessió: Revisió i ajust 5ª Sessió: anàlisi, reformulació i avaluació de les activitats.</p>
PSICOMOTRICITAT RELACIONAL (Hendrik)	
CRONOGRAMA	<p>ASSESSORAMENT PER AL CLAUSTR (2 Sessions de 2 hores)</p> <p>1ª Sessió: psicomotricitat relacional (de 3 a 5 anys) 2ª Sessió: psicomotricitat relacional (de 6 a 9 anys)</p>
	<p>Sessions d'observació a l'alumnat (1 sessió setmanal de 4 hores)</p>
ARTETERÀPIA (Loly Mise)	
CRONOGRAMA	<p>ASSESSORAMENT PER AL CLAUSTR (2 Sessions de 2 hores)</p> <p>1ª Sessió: acompanyament d'emocions mitjançant l'art. 2ª Sessió: els colors no tenen gènere.</p>
	<p>Sessions d'observació a l'alumnat (1 sessió setmanal de 4 hores)</p>

*Veure Annexa per cronograma més específic.

Seguint la línia metodològica del centre, en la que considerem imprescindible respectar els ritmes d'aprenentatge, de desenvolupament i necessitats del nostres xiquets i les nostres xiquetes, citem les modificacions que anem a fer en la dinàmica i organització:

RECURSOS

Per poder dur a terme aquest projecte serà necessari l'ús de recursos:

RECURSOS HUMANS: l'assessorament de les persones expertes en cada àmbit ens garantirà la formació necessària com a docents per poder ampliar la mirada, analitzar, i organitzar i reorientar l'elaboració i direcció del projecte. Una vegada el projecte estigui elaborat, el claustre mantindrà una revisió trimestral de les activitats i intervencions que es desenvolupen, tant als ambients de dins com a l'espai exterior.

Per incloure a tot el professorat, i monitores i monitors que treballen al centre, a l'inici de cada curs realitzarem una trobada per compartir i conèixer el projecte elaborat. I a l'acabament de cada curs inclourem al projecte les modificacions que cada trimestre s'hagin acordat i desenvolupat.

RECURSOS ESPACIALS: considerant que els espais són un agent educador més es farà un anàlisi dels diferents ambients de l'escola i de l'espai exterior, realitzant les modificacions necessàries per poder donar resposta als objectius del projecte.

Tots els canvis de l'espai exterior que siguin modificacions estructurals els acompanyarem dels permisos corresponents a l'ajuntament, de les autoritzacions per part de Conselleria i de l'aprovació dels pressupostos per realitzar el canvi.

Els canvis més lleus de l'espai exterior els organitzarem i realitzarem en les convivències de famílies i mestres, ja que un dels objectius del projecte de l'escola és implicar a tota la comunitat educativa.

RECURSOS MATERIALS: Els materials de l'aula seran revisats i analitzats pels mestres, a partir de la formació al claustre, possibilitant així diferents tipus de jocs, que afavorisquen relacions socials múltiples, que generen moviments que treballen diverses parts del cos, l'autonomia, la creativitat, la inclusió, la diversitat, la coeducació, que siguin oberts i desenvolupen la imaginació.

Els materials de l'exterior seran organitzats, triats, distribuïts per part del claustre assessorat pels experts. Totes les estructures psicomotrius que hagin de ser instal·lades, seran homologades, i supervisades per l'empresa que ho farà i certificarà la seua seguretat.

PERDURABILITAT: Tant els materials com els espais tot quedarà al centre per utilitzar en les diferents activitats que se dissenyaran per part de l'equip docent i que es revisaran al temps que les programacions, garantint així l'aplicació i continuïtat del projecte. El Projecte elaborat quedarà com document que sustenta el nostre Projecte Educatiu de Centre i que argumenta la nostra manera de fer.

TRANSFERIBILITAT: El nostre PIIE té una metodologia global, uns objectius i uns recursos que hem dissenyat, utilitzant continguts concrets i emprant un model d'actuació. De manera que la nostra pràctica d'innovació educativa tinga un impacte determinat en els resultats d'aprenentatge del nostre alumnat.

En centrar-nos en la manera de fer de manera global, aconseguirem que aquesta experiència siga transferible a qualsevol matèria, pràctica, contingut...moment d'acompanyament a l'alumnat

de la nostra escola. D'aquesta manera, totes les persones que formem part del centre (el claustre, les monitores i monitors de menjador ...) coneixeran la manera de desenvolupar en el nostre alumnat, i així, també s'inclourà en el PEC, com a eix vertebrador de la nostra filosofia de centre.

Pel que fa a l'ús inclusiu del llenguatge en les comunicacions escrites i verbals, farem un treball de materialització sent més respectuosos amb la diversitat i la dignitat de les persones.

Actualitzarem els documents de centre per tal de reflectir el nostre canvi de mirada, contribuint a l'eliminació d'estereotips de gènere, caïres sexistes i diferents formes de discriminació que contribueixen la base de la desigualtat.

PLA DE DIFUSIÓ.

El nostre propòsit com a institució educativa és donar visibilitat i conscienciar socialment sobre la importància de la coeducació, la inclusió i la promoció de les relacions respectuoses per tal de sensibilitzar el nostre entorn social i cultural i, així, anar avançant i contagiant eixe esperit d'igualtat de gènere en totes les seues vessants, primer a tota la comunitat educativa (alumnat, famílies...), després al nostre voltant, per anar més enllà de la ciutat a la província i arribar a d'altres escoles amb les mateixes o similars inquietuds que les nostres.

D'aquesta manera demostrem que plantejant el nostre projecte d'innovació educativa docent de manera global es pot transferir i aplicar de forma concreta a qualsevol escola en la qual es desitge implantar. *Veure annexe.

Encara que parega que la transferibilitat d'aquest projecte a d'altres centres educatius siga lenta, estem segures i segurs que moltes escoles estaran interessades pel gran canvi que realitzarem. Ja ens està passant amb la metodologia viva i activa que portem endavant des de fa uns anys. Doncs, la nostra escola serà un referent pràctic i concret que ajudarà a d'altres escoles a contagiar-se i agafar idees suggeridores per emportar endavant en el seu propi Projecte Educatiu de Centre.

Proposem un pla concret de difusió d'aquest Projecte que consisteix en la publicació de les diferents investigacions desenvolupades mitjançant:

- La web de l'escola: <https://portal.edu.gva.es/03018672>
- Premsa: Contactarem amb diaris locals i de la província. A més a més, convidarem als diferents mitjans de comunicació a les Jornades de Portes Obertes dirigides a les famílies.
- Ràdio: L'alumnat de diferents nivells realitzarà un programa de ràdio que podrà ser transmès a través de les xarxes socials (Telegram) o amb l'ajuda de la UMH.
- Televisió: Avisarem a TeleElx i a RTVE per fer un reportatge sobre el nostre projecte.

Per últim, facilitarem a la Conselleria d'Educació la descripció del projecte i un vídeo documental per a penjar en la seua pàgina web <https://ceice.gva.es/es/web/innovacion-educacion/proyectos-d-investigacio-i-innovacio-educativa> que està posant en valor i difonent tot el treball d'un gran nombre de professorat a través d'aquest mitjà i que ajudarà a la geolocalització del nostre Projecte per part d'altres centres educatius.

A nivell intern, informarem a tota la Comunitat educativa a través de :

- Xarxes socials: Al Telegram penjarem i publicarem activitats i mesures desenvolupades (xerrades, etc) a la secció de l'escola "Un trosset d'escola".
- Reunions de famílies: S'aprofitaran per transmetre a les famílies la informació relativa al Projecte.

La nostra escola és un centre de referència en la Comunitat Valenciana. Mostra d'allò ha sigut la darrera participació del nostre centre educatiu en el Foro “*Nuevo currículo para nuevos desafíos*” organitzat pel MECFP que ha reunit a diferents centres educatius del territori nacional per debatre i reflexionar sobre allò que necessita el currículum.

- <https://curriculo.educacion.es/index.php/emision/>
- <https://fernandotrujillo.es/aportaciones-del-ceip-princesa-de-asturias-al-nuevocurriculo/>

Hem rebut la visita del medis de comunicació RTVE, El País, que s'han interessat en el nostre Projecte Educatiu de Centre i han publicat articles sobre el model d'escola.

A més a més, tenim com a coordinadora del [Projecte Edulab Teams](#) en l'àmbit de Metodologia Infantil a la nostra directora, Leticia Gómez Perpiñá. Edulab Teams és una associació formada per un grup de professionals de l'educació que té com a principal objectiu impulsar la renovació pedagògica per a la millora contínua de l'ensenyament i de l'educació. Així que cooperarem i compartirem la nostra experiència en totes aquelles convocatòries i grups professionals de l'educació que pugam.

PARTICIPACIÓ

La nostra escola es caracteritza per prendre totes i cadascuna de les decisions amb l'acord de tot el claustre. Quan presentem un Projecte, del tipus que siga, tot el professorat es veu identificat i és sensible a la seua posada en marxa. A partir d'aquesta decisió, l'equip docent es reuneix, reflexiona, s'involucra i s'esforça, amb tota la seua energia per teixir de manera coherent la seua pràctica docent amb l'objectiu de que les nostres xiquetes i xiquets siguen els protagonistes del seu propi aprenentatge, assegurant el màxim desenvolupament de les seues potencialitats i capacitats en igualtat d'oportunitats perquè cada xiqueta i xiquet pugua assolir les seues fites del desenvolupament i aprenentatge.

Per tant, sabem que tenim assegurada la participació del 100% del claustre gràcies a la seua implicació diària i a la trajectòria que portem com escola viva i en constant evolució.

Agents externs i accions a realitzar:

Tal i com hem descrit al cronograma, disposarem de diferents agents externs que ens assessoraran i ajudaran en la implantació i desenvolupament del PIIE. Més enllà de la seua formació, experiència i estatus professional s'integraran amb la resta d'agents implicats:

- Saúl López Mejías: realitzarà formació i assessorament a docents, i formació a famílies.
- Lorena Demaio Anzorena: Desenvoluparà sessions de formació a l'equip docent, a l'equip de menjador i a les famílies, a més d'assessorar l'equip docent en l'elaboració del Projecte coeducatiu afectivo-sexual.
- Loli Miguel Serrano: Realitzarà formació a l'equip docent i atenció directa a l'alumnat.
- Hendrick Vaneeckhaute: Realitzarà formació a l'equip docent i atindrà de manera directa l'alumnat.

Tots els agents implicats seran beneficiaris dels avantatges que aconseguirem amb aquest Projecte:

- Alumnat.
- Famílies.
- Equip docent.
- Equip de menjador.

Com ja hem explicat, tot el claustre participarà, intercanviant i cooperant com a font d'enriquiment mitjançant la diferència i el respecte mutu. Considerem que la col·laboració de l'equip docent, de l'equip de menjador i de les famílies serà la clau de l'èxit d'aquest projecte per aconseguir que cadascú de les nostres xiquetes i dels nostres xiquets es desenvolupen de forma integral, inclusiva i respectuosa.

INCLUSIÓ

Aquest projecte està pensat i dirigit per a una escola per tothom. En el marc d'un sistema inclusiu, tractem de preparar a les nostres xiquetes i xiquets per saber donar respostes en una societat que canvia constantment. Per això, el nostre projecte es basa en acceptar i incloure a totes les persones amb les seues fortaleses i debilitats, ajudant-los a acceptar-se com són com a primer pas per a créixer i evolucionar donant-los estratègies per aprendre a pensar i actuar de manera integrada, valorant les interconnexions i interrelacions entre els aprenentatges competencials en un grau suficient que els permet incorporar-se a la societat com a ciutadans actius i assegurar els fonaments sobre els quals han de construir els seus processos formatius al llarg de la vida. És a dir, mitjançant l'aprenentatge competencial els ajudem a desenvolupar i comprovar l'ús competent del coneixement simple que fan sobre la realitat més complexa.

“A l'escola inclusiva només hi ha alumnes, a seques, sense adjectius; no hi ha alumnes corrents i alumnes especials, sinó simplement alumnes, cadascú amb les pròpies característiques i necessitats. La diversitat és un fet natural, és la normalitat: el més normal és que siguem diferents (afortunadament)”. Pere Pujolàs i José Ramon Lago, pedagogos (2006).

Tenint en compte aquesta aportació, creem nous marcs de convivència, generant complicitats que afavoreixen l'equitat i la cohesió social, impregnant i garantint en la nostra pràctica diària la igualtat d'oportunitats a tothom des del respecte a la diversitat de les persones.

Aleshores, el procés d'una veritable escola inclusiva, que és el nostre propòsit, té en compte els punts de vista de tota la comunitat educativa (alumnat, equip docent, equip de monitors de menjador, Consell escolar i d'altres membres de la comunitat escolar...), tractant de descobrir què fer perquè tothom ens reconeguem com a diferents (deixant de banda l'antic concepte de què fer per integrar els diferents).

“En la construcció social del coneixement és necessari el treball individual com a pas previ per treballar en grup, ja que d'aquesta manera es fomenta que l'alumne reflexioni prèviament abans de construir conjuntament el coneixement”. Neus Sanmartí, professora i química (2002)

En la nostra pràctica diària tenim diferents moments d'ensenyament-aprenentatge:

- Moment de propostes autònomes d'aprenentatge,
- Moment de tallers,
- Moment d'ambients de treball,
- Moments de processos d'aprenentatge i d'investigació.

Totes les mesures d'actuació que hem reflectit en aquest projecte es veuran desenvolupades en els diferents moments que acabem d'enumerar i que promouran activitats estructurades tant a nivell individual com a nivell grupal, afavorint, per ende, el treball cooperatiu.

PLURILINGÜISME

Tenim un PLC on tractem la llengua valenciana amb un 90% i la llengua estrangera anglès amb un 10% a l'etapa d'infantil. A l'etapa d'educació primària la llengua valenciana està present amb un 57%, la llengua castellana un 17% i la llengua estrangera anglès un 26%.

Som conscients de que la llengua d'ús de les famílies és majoritàriament el castellà. Per tant, per a nosaltres és prioritari crear contextos on el nostre alumnat tinga dia a dia una exposició intensiva a aquesta segona llengua, normalitzant el seu ús dins del context escolar, fomentant la parla en valencià d'una manera natural i de forma habitual, creant la necessitat d'ús en la llengua valenciana per a comunicar-se, introduint estratègies dels programes d'immersió lingüística... D'aquesta manera podrem garantir avantatges en l'aprenentatge i una capacitat en les dues llengües, el que donarà als infants aprenentatges funcionals, i al mateix, afavorir la creació de vincles emocionals respectuosos cap a totes les llengües, però cap al valencià en especial, ja que a nivell social i cultural al llarg de la història ha sigut minoritària i rebutjada. El nostre objectiu és que les xiquetes i els xiquets, quan acaben l'etapa educativa de primària, siguin competents en ambdues llengües així com, que coneguin la llengua estrangera d'anglès.

Per aconseguir-ho, un sistema essencial serà la intervenció didàctica de tot l'equip en els diferents espais, a on treballarem sobre el principal objectiu de desenvolupar la competència lingüística emprant la llengua valenciana, la llengua castellana i la llengua estrangera anglès en els diferents processos d'ensenyament-aprenentatge, depenent de la persona que acompanye en cada espai, que serà el referent lingüístic.

D'aquesta manera, treballarem de forma plurilingüe, amb les nostres llengües el PIIE del nostre alumnat, per tal de formar l'alumnat en les competències necessàries per al seu desenvolupament holístic.

En els diferents espais podem trobar tant adults que fomenten l'ús de la llengua oral en les tres llengües com llibres, textos, cartells, ... que potencien la comprensió i el desenvolupament de la llengua escrita.

A més a més, treballarem per prendre consciència del llenguatge que fem per desenvolupar un llenguatge inclusiu quant al gènere i no sexista, en les dues llengües cooficials i en llengua estrangera anglès, per tal de promoure situacions d'equitat reflexionant sobre el tipus de comunicació tant oral com escrita, procurant un missatge clar, fluid i concís.

Som un centre educatiu que per segon any consecutiu ens assignen un auxiliar de conversa nadiu. Però a causa de la pandèmia no es va poder materialitzar.

Els auxiliars de conversa ajuden a millorar les competències lingüístiques de l'alumnat a nivell oral i escrit de la llengua estrangera anglès i ens apropen a la seua cultura.

AVALUACIÓ I IMPACTE

Els Instruments d'avaluació que utilitzarem constaran d'escala d'observació, diaris de classe, rúbriques i diferents instruments per avaluar de manera qualitativa i quantitativa amb la finalitat de conèixer el moment del procés en el que ens trobem i amb la intenció que siga una avaluació formativa i informativa per millorar en tots els aspectes assenyalats.

A continuació (o en l'annexe) deixem els criteris d'avaluació i els indicadors d'assoliment en una rúbrica general del PIIE.

INDICADORS I CRITERIS D'AVUACIÓ	EXCELENT	SATISFACTORI	MILLORABLE	INSATISFACTORI
Situació inicial	S'ha fet un diagnòstic exhaustiu de la situació inicial.	S'ha fet un diagnòstic general de la situació inicial.	S'ha fet un diagnòstic superficial de la situació inicial.	S'ha fet un diagnòstic millorable de la situació inicial.
Sessions de desenvolupament psicosexual i moments evolutius.	S'ha format a tota la comunitat en les sessions de desenvolupament psicosexual i moments evolutius.	S'ha format a tot el claustre i monitores en les sessions de desenvolupament psicosexual i moments evolutius.	S'ha format a tot claustre i alguns monitors i monitores desenvolupament psicosexual i moments evolutius.	S'ha format a un percentatge del claustre en desenvolupament psicosexual i moments evolutius.
Projecte de Coeducació Afectivo-sexual Integral	S'ha dissenyat i posat en marxa el Projecte de Coeducació Afectivo-sexual Integral	S'ha dissenyat el Projecte de Coeducació Afectivo-sexual Integral	S'ha iniciat el disseny del Projecte de Coeducació Afectivo-sexual Integral	No s'ha iniciat el disseny del Projecte de Coeducació Afectivo-sexual Integral
Protocol de detecció de necessitats i dificultats.	S'ha elaborat el protocol exhaustiu de detecció de necessitats i dificultats.	S'ha elaborat el protocol general de detecció de necessitats i dificultats.	S'ha elaborat el protocol superficial de detecció de necessitats i dificultats.	No s'ha elaborat el protocol de detecció de necessitats i dificultats.
Protocol de detecció de situacions de discriminació de gènere.	S'ha elaborat i s'ha dut a terme el protocol de detecció de situacions de discriminació de gènere.	S'ha elaborat el protocol de detecció de situacions de discriminació de gènere.	S'han elaborat alguns aspectes del protocol de detecció de situacions de discriminació de gènere.	S'han perfilat el protocol de detecció de situacions de discriminació de gènere.
Activitats de psicomotricitat.	S'han introduït activitats diàries de psicomotricitat a totes les programacions de nivell i grups amb l'orientació de l'especialista .	S'han introduït activitats diàries de psicomotricitat a totes les programacions de nivell amb l'orientació de l'especialista .	S'han introduït activitats diàries de psicomotricitat a les programacions d'alguna comunitat amb l'orientació de l'especialista .	No s'han introduït activitats diàries de psicomotricitat a les programacions.
Activitats l'artteràpia.	S'han introduït activitats diàries l'artteràpia a totes les programacions de nivell i grups amb l'orientació de l'especialista.	S'han introduït activitats diàries l'artteràpia a les programacions d'algun nivell amb l'orientació de l'especialista.	S'han introduït activitats diàries d'art teràpia a les programacions d'alguna comunitat amb l'orientació de l'especialista.	No s'han introduït activitats diàries d'art teràpia a les programacions.
Accions per compensar les diferències de gènere.	S'han inclòs accions tots els nivells i grups per compensar les diferències de gènere amb l'orientació de l'especialista.	S'han inclòs accions a tots els nivells per compensar les diferències de gènere amb l'orientació de l'especialista.	S'han inclòs accions en alguna comunitat per compensar les diferències de gènere amb l'orientació de l'especialista.	No s'han inclòs accions per compensar les diferències de gènere.
Document de fites del desenvolupament.	S'ha creat un document exhaustiu per conèixer les fites del desenvolupament i poder oferir situacions d'èxit.	S'ha creat un document general per conèixer les fites del desenvolupament i poder oferir situacions d'èxit.	S'ha creat un document amb algun aspecte per conèixer les fites del desenvolupament i poder oferir situacions d'èxit.	S'ha iniciat un document per conèixer les fites del desenvolupament i poder oferir situacions d'èxit.
Activitats de les fites de desenvolupament.	S'ha revisat la viabilitat de totes les activitats cap a la consecució de les fites de desenvolupament.	S'ha revisat la viabilitat de moltes activitats cap a la consecució de les fites de desenvolupament.	S'ha revisat la viabilitat d'alguna activitat cap a la consecució de les fites de desenvolupament.	No s'ha revisat la viabilitat d'alguna activitat cap a la consecució de les fites de desenvolupament.

	EXCELENT	SATISFACTORI	MILLORABLE	INSATISFACTORI
Pla d'avaluació de les activitats i accions realitzades.	S'ha incorporat un pla d'avaluació de totes les activitats i accions realitzades.	S'ha incorporat un pla d'avaluació de moltes de les activitats i accions realitzades.	S'ha incorporat un pla d'avaluació d'alguna de les activitats i accions realitzades.	No s'ha incorporat un pla d'avaluació de les activitats i accions realitzades.
Espais de desenvolupament físic, cognitiu, emocional i social.	S'han millorat i adaptat tots els espais per afavorir el desenvolupament físic, cognitiu, emocional i social.	S'han millorat i adaptat alguns espais per afavorir el desenvolupament físic, cognitiu, emocional i social.	Planificat i estudiat però no s'han pogut millorar els espais.	No s'han millorat ni adaptat alguns espais per afavorir el desenvolupament físic, cognitiu, emocional i social.
Visió de gènere entre l'alumnat.	S'ha fet una avaluació, inicial, continua i final, de l'evolució respecte a la visió de gènere entre l'alumnat.	S'ha fet una avaluació, inicial i final, de l'evolució respecte a la visió de gènere entre l'alumnat.	S'ha fet una avaluació inicial de l'evolució respecte a la visió de gènere entre l'alumnat.	No s'ha fet avaluació de l'evolució respecte a la visió de gènere entre l'alumnat.
Formacions i xerrades coeducatives per a les famílies.	S'han fet formacions i xerrades coeducatives trimestrals per a les famílies amb la col·laboració de la AFA i alguna entitat externa.	S'han fet alguna formació i xerrada coeducatives per a les famílies amb la col·laboració de la AFA.	S'han fet alguna formació i xerrada coeducatives per a les famílies sense col·laboració.	No s'han fet formacions ni xerrades coeducatives per a les famílies.
Materials de l'escola coeducatius.	S'han analitzat tots els materials de l'escola de manera coeducativa.	S'han analitzat molts materials de l'escola de manera coeducativa.	S'han analitzat alguns materials de l'escola de manera coeducativa.	No s'han analitzat els materials de l'escola de manera coeducativa.
Materials estereotipats.	S'han adquirit tots materials tenint en compte i evitant els estereotipis.	S'han adquirit molts materials tenint en compte i evitant els estereotipis.	S'han adquirit alguns materials tenint en compte i evitant els estereotipis.	S'han adquirit alguns materials sense tenir en compte ni evitant els estereotipis.
Espais de relacions igualitàries.	S'han creat i enriquit espais per generar relacions igualitàries.	S'han creat espais per generar relacions igualitàries.	S'ha creat algun espai per generar relacions igualitàries.	S'ha enriquit algun espai per generar relacions igualitàries.
Cronograma i planificació.	S'ha respectat tot el cronograma i la seua planificació.	S'han respectat moltes de les activitats del cronograma i la seua planificació.	S'han respectat algunes de les activitats del cronograma i la seua planificació.	No s'ha dut a terme el cronograma planificat.
Pla de difusió.	S'ha desenvolupat el pla de difusió programat amb col·laboració externa.	S'ha desenvolupat el pla de difusió programat.	S'ha desenvolupat algunes de les accions del pla de difusió programat.	No s'ha desenvolupat el pla de difusió programat.
Llenguatge inclusiu.	S'ha actualitzat el llenguatge inclusiu en totes les comunicacions escrites i verbals.	S'ha actualitzat el llenguatge inclusiu en moltes de les comunicacions escrites i verbals.	S'ha actualitzat el llenguatge inclusiu en alguna de les comunicacions escrites i verbals.	No s'ha actualitzat el llenguatge inclusiu en les comunicacions escrites i verbals.
Competència lingüística.	S'ha fomentat la competència lingüística de les llengües cooficials i la llengua estrangera en totes les actuacions dutes a terme.	S'ha fomentat la competència lingüística de les llengües cooficials i la llengua estrangera en moltes de les actuacions dutes a terme.	S'ha fomentat la competència lingüística de les llengües cooficials i la llengua estrangera en alguna de les actuacions dutes a terme.	No s'ha fomentat la competència lingüística de les llengües cooficials i la llengua estrangera en les actuacions dutes a terme.
Anàlisi de l'avaluació.	S'ha fet un anàlisi dels resultats de l'avaluació.	S'ha fet un anàlisi dels resultats de l'avaluació inicial i final.	S'ha fet un anàlisi dels resultats de l'avaluació inicial.	No s'ha fet un anàlisi dels resultats de l'avaluació.
Propostes de millora.	S'han plantejant propostes de millora per tots els membres de la comunitat educativa.	S'han plantejant propostes de millora pel claustre, monitors i monitores i alumnat.	S'han plantejant propostes de millora per algun equip de la comunitat.	No s'han plantejant propostes de millora.
Participació d'agents externs.	S'ha aconseguit la participació de molts agents externs.	S'ha aconseguit la participació d'alguns agents externs.	S'ha aconseguit la participació de pocs agents externs.	No s'ha aconseguit la participació d'agents externs.

CONCLUSIONS

Segons el Informe de la Fundación Marcelino Botin, 2008: La documentació emocional i social en l'escola facilita el creixement integrals de xiquets i xiquetes i de joves, promou el seu èxit acadèmic, serveix d'estratègia preventiva front a possibles problemes de el seu desenvolupament i, a més a més, contribueix a la millora i protecció de la salut, física i mental de la joventut.

Són moltes les maneres d'entendre l'educació i moltes les maneres d'aprendre. Però a cada pas que donem, la convivència amb els infants ens confirma que la més coherent amb la vida, és la que neix d'escoltar-los i la que dona espais i moments reals, significatius i naturals en els quals l'individu i el grup es poden projectar i fer emergir el que realment habita en el seu interior.

Aquest interior és ric i vital, i si té les oportunitats adequades, emergeix amb força i ímpetu. Els infants utilitzen les eines que posem al seu abast amb la saviesa de fer-los servir per ser ells mateixos, i deixar la seua petjada en el món; si troben adults sensibles a això, les pors que puguin sorgir davant conflictes o adversitats es transformen en valor i coratge.

L'art, la creativitat, el moviment, la identitat, la consciència del seu cos i dels altres, i els diferents llenguatges expressius els permeten interpretar el món que els envolta: es fa evident en la brillantor dels ulls dels nostres xiquets i les nostres xiquetes quan s'emocionen en el dia a dia.

PRESSUPOST DE DESPESES PER AL CURS 2021-2022

PRESSUPOST				
CONCEPTE	ASSESSORS/ASSESSORES/MATERIALS	UNITAT/SESSIONS	FOTO	PREU TOTAL EN EUROS
Assessorament	Lorena Demaio Anzorena	10		2075€
	Saul López Mejia	32		6255€
	Loli Miguel Serrano	72		6400€
	Hendrik Vaneekhaute	72		6400€
Estructures psicomotrius	Sistema d'escalada amb corda. Manufacturas deportivas.	1		1428€
	Gronxador doble	1		639€
	Tirolina. Manufacturas deportivas.	1		3140€
	Escala de braquiació	1		581€
	Illit elàstic	1		828€
	Barra d'equilibri	1		895€
	Materials didàctics			1.000€
TOTAL 2 ANYS				26.811€

